

Štampa vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na doma
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Koročina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Delalniki katoliškega
društva do-
živajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pecarski list dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rukopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h; dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Stev. 42.

V Mariboru, dne 16. oktobra 1902.

Tečaj XXXVI.

Kandidata Robič in Roškar.

Zadnje nedeljo se je v novootvorjeno gostilno Poličevo pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, katera se iskreno priporoča vsem Slovencem lenarškega okraja kot edino slovenska v trgu, sklicani politični shod izvršil častno za lenarško politično društvo. Udeležilo se ga je lepo število zavednih narodnih kmetov od Sv. Lenarta, Sv. Roperta, Sv. Jurija, Sv. Trojice in Sv. Benedikta.

Shod otvori podpredsednik Muršič in prvi poroča poslanec Robič. Najprej poroča o delovanju drž. zbora, omenja postav, ki jih je sklenil, posebno zakona za odpravo mitnic in za podelitev brezobrestnih posojil v svrhu obnove goric. Poslanec je bil mnenja, naj bi se osebni dohodninski davek ne tirjal od kmeta, ampak v večji meri, kakor v resnici, od raznih milijonarjev. Pri celjskem vprašanju povdarja lepi uspeh slovenskih poslancev, ki so ga dosegli le po previdnem postopanju. Vprašanje ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani ni sicer bilo ugodno rešeno, vendar je pridobilo veliko prijateljev in je zblizalo v 2 kluba ločene jugoslovanske poslance, ki sta se končno strnila v jednotni klub «Slovanski Centrum», ki bo imel sedaj veliko več vpliva.

Nato razlaga, kako je prišlo do tega, da so morali slovenski deželni poslanci izstopiti iz deželne zbor. Govoril je v tem vprašanju posebno prepričevalno. Ali bodo novoizvoljeni poslanci vstopili, še ne more reči, a to pa mora povdarjati, da je sredstvo abstinence kaj izborna, zakaj se le po abstinenci slovenskih poslancev je vlada spoznala, da na Štajerskem biva pol milijona Slovencev. S svojo abstinenco smo kolikor toliko pomagali konservativnim nemškimi poslancem ovreči pogubno volilno reformo, vsled katere žalostnega propada sedaj jako trpe nemški nacionalci. Zadnje zasedanje je tudi v pravi luči osvetlilo veliko lenobo nemškonacionalnih poslancev; da niso sodelovali nemški konservativci, bi niti 3 seje ne bile sklepčne, zato pa se naj ti Nemci s «Štajercem» prej sami primejo za nos, kot da očitajo poslancu lenobo. Delal je toliko in veliko več kot oni, kakor priznavajo nasprotniki sami. Bližajočih deželnozbornih volitev se Slovenci nikakor ne bojimo. Treba le da smo vsepovsod složni na podlagi našega gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

Dolgotrajno odobravanje je sledilo poročilu mnogozaslužnega poslanca Robiča. Izrekla se mu je iskrena zahvala in njegova kandidatura je bila vsprejeta soglasno z velikim navdušenjem.

G. Muršič je nato v ognjevitih besedah razlagal krivice, ki jih morajo trpeti Slovenci od deželnozbornih večine. Ta je dovolila podporo za «südmarko», za «šulverein», za ustanovitev novih meščanskih šol za Nemce, 20.000 kron za nemško pevsko slavnost v Gradcu, a je brez razprave odklonila svoje-

časni predlog slov. dež. poslancev za slovensko meščansko šolo itd. Predloženo resolucijo za upravno delitev Štajerske je z viharnim pritrjevanjem odobril soglasno celi zbor. Sprejete so še bile resolucije za šestletno šolo, za ustanovitev slov. vseučilišča in nadsodišča v Ljubljani.

Ves zbor je bil posebno radoveden na tretjega govornika, kmeta Roškarja, ki je bil kar pri nastopu navdušeno pozdravljen. Govoril je kot kmet res izvrstno. Naštel je razne uzroke žalostnemu stanju kmetijskega stanu, kakor so: razstrgana velika posestva, dolgovi v zemljski knjigi in privatni dolgovi, pomanjkanje delavcev in kmetijske izobrazbe. Zato je govornik navdušen pristaš 6letne šole, pa v tem smislu, da se dosedanje 7. šolsko leto, — 8. popolnega šolskega leta vsled 2kratnega oproščenja itak ni — od 13.—14. leta porabi izključno za kmetijsko izobrazbo kmetijskega ljudstva v kmetijskih in obrtnih nadaljevalnih šolah. Napredku kmetijskega stanu bo govornik posvetil vse moči; treba je le edinosti na vseh straneh in pravična kmetijska stvar mora zmagati.

Odobravanje ni hotelo ponehati, ko je govornik končal. Vsi so izjavljali: Da, ta je za nas, ta bo delal za nas, ki tudi iz lastne skušnje pozna naše reve in težave! Na poziv predsednika shoda se ni nihče oglasil, ki bi bil protiven kandidaturi kmeta Roškarja. In zopet je zabučil navdušen živijo Roškar! po dvorani.

Kot zadnji govornik je kaplan Gomilšek vnel navzoče volilce, da bi skrbeli, da se ugodno izvrše prvotne volitve v lenarškem okraju. Naglašal je posebno sledeče točke: 1. Pojdlite vsi volit! 2. Volite dobro t. j. zanesljive volilne može! 3. Proč s praznimi izgovori: bodo že brez mene opravili, nimam časa, bojim se zamere! 4. Bodite odločni v verskem, narodnem in gospodarskem oziru! Jasne in prepričevalne besede so vsi navzoči poslušali splošnim zanimanjem, daj Bog, da se tudi vsi ravnaajo po njih.

Končno se izreče kaplan Muršič v iskrenih besedah zahvalo vsem za obilno udeležbo in sklene prelepi shod s trikratnim klicem: Živio presvitli cesar! čemur ves zbor stoji pritrđi.

Dr. Jurtela pred volilci.

V nedeljo, dne 5. okt., vršil se je pri Sv. Barbari v Halozah volilni shod deželnozbornskega kandidata g. dr. Fr. Jurtela. Č. g. župnik Murkovič je kot predsednik razložil najprej zbranim pomen in važnost naloge deželnih poslancev. Naglašal je potem, da moramo za novi deželni zbor izvoliti take može, ki bodo delovali za blaginjo ljudstva, ki poznajo potrebe našega naroda in se hočejo držati gesla: Vse za vero, dom, cesarja. Nato je predstavil zbranim g. dr.

Jurtela kot kandidata za okraja Ptuj in Rogatec ter pozivljaj, da naj oddajo volilni može 4. nov. svoje glasove njemu.

Za gospodom predsednikom je nastopil g. dr. Jurtela. Govoril je približno takole:

Volilni zakon je za nič!

Sedanja doba je važna. Razpisane so volitve. Kmalu boste si izvolili volilne može, ki bodo 4. listopada volili poslanca v dež. zbor. Gre se za vaše koristi: zato je dolžan vsak udeležiti se teh volitev, nobenemu naj ne bode žal časa. Dolgo dobo 41 let že volimo deželne poslance. Marsikdo znabiti poroče: In vzlic temu se naše stanje ni še nič zboljšalo! To pa ni tako, ker se je že mnogo doseglo, a vse ne gre naenkrat. Saj tudi hrast ne pade na prvi mah. Vzrok temu, da se ne da doseči, kar ljudstvo želi, tiči v volilnem zakonu. Kakor se v občini stori le to, kar sklene večina občinskega odbora, prav tako je v deželnem zboru, kjer je 63 poslancev. Mi Slovenci imamo samo 8 poslancev, kateri tvorijo veliko manjšino. Če Slovenci še kaj tako važnega in koristnega predlagajo in Nemci niso za to, tedaj ne morejo s svojim predlogom prodreti. Neuspehov tedaj niso krivi slovenski poslanci, temveč večina, oziroma volilni red.

Nemci nočejo.

Ta pa se ne da premeniti, ker ga večina, to so Nemci, noče spreducati. Ako bi se premenil, tedaj bi mi Slovenci po pravici morali dobiti tretjino vseh mandatov, a tega Nemci niso dopustili dozdej in ne bodo tako kmalu v bodoče. Dokler pa se to ne zgodi, mogli bomo le s težavo kaj doseči. Če ne greste tedaj volit, naredite si le škodo; kajti lahko bi zmagali potem naši narodni nasprotniki ter spravili moža svoje stranke v deželni zbor. Seveda, Nemcem bi bilo to zelo ljubo. In če bi šlo to tako naprej, lahko izgubimo Slovenci končno vse mandate v dež. zboru. Tega pa ne moremo in ne smemo pripustiti. Kos zemlje, na katero nas je Bog posadil, moramo z vsemi silami braniti ter nikakor ne pripustiti, da bi nas kdaj naši nasprotniki pregnali z njega. Nasprotniki se bodo prikazali pri tej nastopni, kakor se pri vsaki drugi volitvi dozdej. Znano vam je, koliko se je imel bojevati z njimi bivši vaš župnik in svoječasno poslanec g. Raič. Tudi mi se jim hočemo postaviti v bran. Ako bi odjenjali, bi si le škodovali. Pa saj je naša sveta dolžnost, da branimo svoja prava, svoje koristi, svoje narodne svetinje.

„Štajero“ prihaja.

Prišli in pokazali se bodo pred volitvami nasprotniki, ki si bodo prizadevali, zvatiti vas v svoje mreže in pridobiti za svoje koristi. Takšen sovražnik pa že sedaj zahaja med vas očitno. Podoben je volku v ovčji obleki — list «Štajerc» namreč imam v misli. Ta list se poteguje brezstidno za koristi onih, ki so se izneverili svoji narodnosti, namreč za koristi nemčurjev. Nas Slovencev

sicer ni bogve koliko, a radi tega vendar nimamo vzroka, da bi se morali sramovati svojega materinega jezika. Po mojih mislih ni nič gršega, kakor če mož zataji svojo narodnost in se vsili drugemu narodu. In večina ptujskih izdajalcev »Štajerca« je slovenskega pokolenja, kar značijo njih imena. Taki odpadniki pa so najhujši. List »Štajerc« je sicer pisan v slovenskem jeziku, dasi bi bilo celo pravilno, ako bi bil popolnoma nemški. Napada pa vsakogar, bodisi tega ali onega poklica ali stanu, v obče vsakega narodnjaka, ki se noče tem ljudem podati. Gotovo bode tudi zdaj proglasil kandidate ter hotel volilce za nje navdušiti. Slikal bode vam posebno naš odvetniški stan s sovražnimi barvami ter nas imenoval nasprotnike kmetskega stanu, kar že sploh zdaj dela.

Kakšen je »Štajerc«?

Ali hočem vam postaviti nekoliko hinavskega »Štajerca« in njegove ljudi v luč, da spoznate svoje prijatelje. — Človek se da najbolje soditi po dejanjih, po teh ga spoznavamo. Omenil vam bom tukaj nekatere reči, ki jih ta list ne obelodani, ker se jih sramuje ter čuti svojo krivičnost in hinavost.

Na Avstrijskem je nastalo gibanje, ki gre na to, da bi se čimbolj razširil protestantizem. Začeli so za tem težiti Nemci, ki jim je postalo v Avstriji pretesno, ter so si zaželeli v blaženi »rajh«. V tem gibanju pa tiči velik politični pomen. Brž ko bi se luteranstvo dovolj razširilo, ne bilo bi težko nemške pokrajine v Avstriji priklopiti Nemčiji; seveda ta bi si jih morda že danes najraje podvrgla. Prestopanje k protestantski veri tedaj ni nič drugega nego plašč, pod katerim so prikrile veleizdajske namere. Lutriš-vera se tudi v Ptujju širi; precej jih je že pristopilo k Lutrovi veri. Ali poslušajte! Če sem jaz katoličan, pač nimam vzroka, da bi sprejemal novo vero. In če imam sina, ki je prestopil k protestantizmu, tedaj vem, kaj mi je storiti.

Koga podpirajo Ptujčani?

Ptujski mestni zastop je neki protestantski občini daroval 100 K. Povejte mi vi, ki imate s Ptujčani toliko opraviti, ali je že kedaj dobila katera tukajšnjih občin iz Ptujja kako podporo, ko jo je zadela ta ali ona škoda? — Nikoli! Iz tega tedaj spoznamo, kam ti ljudje merijo. Vi vsi skupaj znosite mnogo svojega težko prisluženega denarja v Ptuj. Ali pa nam je treba podpirati protestantstvo, saj imamo katoličane.

Ni še dolgo, kar je daroval mestni zastop za uboge mestne šolarje 100 K. Takrat se je zajedno predlagalo, da od tega slovenski otrok ne sme dobiti niti vinarja. In možje v mestnem zastopu so večinoma tisti, ki so slovenskega pokolenja in ki si polnijo žepe ter se žive s slovenskimi groši. Žalostno, a resnično. In človek naj bi tako krivico mirno gledal?

»Štajerc« pa molči.

Znano vam je, da stoji v Ptujju deželna gimnazija, katero vzdržuje vsa dežela, tedaj i Slovenci, kar stane tisoče in tisoče kron. Mislite li, da so na tem zavodu nastavljeni profesorji, ki bi bili večši slovenskemu jeziku, da bi lahko pomagali slovenskemu dijaku-začetniku, ki še ni zmožen nemščine? Kaj še? Trdi Nemci so izvečine. In če bi slovenski profesor hotel dijaku-začetniku pomagati v materinščini, tedaj si še lahko nakopje na glavo sitnobe, ker — g. ravnatelj mu je to strogo prepovedal. To je brezozirnost silovite nemške omike — to je nečuvno, nezaslišano! Toda vaš prijatelj »Štajerc« o tem dosledno molči tihozvitni molk. (Klici: Proč ž njim! Proč ž njim!)

Na ptujsko godbeno šolo, katere vodstvo ima v rokah »Musik-Verein«, pridejo učitelji iz — Nemčije. Naš človek tu ne dobi kruha!

Pri koncertu »Slov. pevskega društva« se ni smela razobesiti nobena zastava, kakor se je tudi prepovedalo Slovincem iti po dva in dva skupaj s kolodvora v mesto. Vpra-

šam vas, kaj bi škodila nedolžna slovenska zastava mestu, kakšna nevarnost bi pretila prebivalstvu Ptujja, če bi Slovenci šli paroma v mesto? Ni li ta prepoved smešna, hudobna?

A tudi o tem je »Štajerc« molčal, ker se je sramoval z resnico ožigosati samega sebe . . .

Kdaj so meščani prijazni?

Vse drugačne obraze kažejo mestni očetje, kadar pridete Slovenci ob sejmu ali ob nedeljah v mesto nakupovat v njihove in njih somišljenikov prodajalnice. Tedaj smete trumoma hoditi po mestu in gotovo se ne bi izdala nikaka prepoved, čeprav bi se ulice od gneče zajezile s slovenskimi kupovalci. Na mah se prelevijo ljuti volkovi v pohlevne, sladke ovčice. Tedaj so jim Slovenci čisto po volji. O tem bi se dalo sploh še mnogo govoriti, pa naj zadostujejo ti zgledi, za katerih resničnost jamčim.

Oho! oho!

Še eno! Že leta in leta se borimo za podporo po trtni uši oškodovanim vinogradnikom. Da je imelo naše prizadevanje končno nekaj uspeha, za to gre v prvi vrsti hvala gosp. dekanu in državn. poslancu Josipu Žičkarju. Država je dovolila brezobrestno posojilo, a nekaj denarja, da se razdeli kot podpora med uboge, posebno prizadete posestnike. Od te razmeroma majhne podpore, namenjene ubogim haloškim posestnikom, so si Ptujčani vedeli pridobiti 20.000 K, reci: dvajsettisoč kron! Od te svote so dobili: Blanke, Kazimir, Osterberger, Rodoschegg, Vogel, Stroh-meyer, Alojzija Winkler in nekateri drugi à 600 K! Kolikor jih poznamo, vemo, da so vsi precej imoviti. Nikomur sicer tega ne zavidam, kar je dobil, a ti se morajo sramovati, da so drugim krvavo potrebnim pobrali še tudi to malenkost. »Štajerc« pa je tudi to zamolčal; on že vé, zakaj. — Vsa podpora bi šla Haložanom, ker ti so ubogi. Če bi ljudje v mestnem zastopu bili vam naklonjeni, naj bi bili denar spravili v prave roke.

Ko se bo v kratkem vse na meni in drugih slovenskih kandidatih grajalo v »Štajercu«, tedaj se spomnite mojih besed! Jaz sem torej na občno željo sprejel kandidaturu. Odkrito pa vam povem, da mi ni nič neprijetnejše, kakor iti zopet v deželno zbornico ter opravljati delo brez trdnega upanja na uspeh. Moje delo je slično početju onega, ki bi hotel splezati brez vsakega pripomočka na visok zid. Rekel sem že, da izvolite iz svoje sredine kmeta, a ker nobenega ne imenujete, sem jaz prevzel kandidaturu.

Moje program.

Po veri me poznate kot katolika, po narodnosti tudi, pomagati pa hočem, kar bo v moji moči našemu tlačnemu kmetskemu narodu. Kar bo možno, storil bom za gospodarski in prosvetni naš napredek. Pri volitvi imate prsto voljo.

Jaz le želim, da se zavedate svoje dolžnosti in zadenete prave može, da se ne bode potem kesali. (»Živijo« klici.)

Predsednik g. župnik sklene shod, izražajoč upanje na gotovo zmago ter zahvaljujoč g. kandidata za govor.

Volilno gibanje.

Pazite na volitve volilnih mož! Kakor izvemo, se vršijo volitve volilnih mož brez vsakega zanimanja od strani volilcev. Volilce v mariborskem, šentlenartskem, slovenjebistriškem okraju pa opominjamo, naj bodo vendar previdni in naj se udeležijo v polnem številu volitev volilnih mož. Ne prikrivajmo si, nevarnost je velika! Volimo take volilne može, ki bodo glasovali za naša okoliška slovenska kandidata, za Robiča in kmeta Roškarja. Meščani imajo itak že velikanski upliv v okolici, ali jim hočete sedaj še deželno-zborska mandata odstopiti?

To se ne sme zgoditi! Na dan volitev volilnih mož pojdite vsi na volišče in volite tamkaj poštene, zanesljive slovenske može! Čas volitev je čas bojevanja in Slovenci ne smemo v tem času držati križem rok! Slovenski možje na volišče, kadar vas kliče narodna dolžnost.

Robič in Roškar.

Vsepovsodi, kjer se predstavlja naša okoliška kandidata, Robič in Roškar, sprejemajo jih volilci z velikim navdušenjem. G. Robič je bil, ker je sam posestnik, vedno velik prijatelj in vnet zagovornik kmetskega stanu. Marsikatero podporo in dobroto je pridobil za svoj volilni okraj, ne samo posestnikom, ampak za cele občine. Med svoje volilce je hodil vedno rad, posebno pogosto pa v zadnjem času. Pokazal se je na zborovanjih, da je v vseh dnevih vprašanjih jako udomačen in v poslaniških poslih zelo izurjen. Ob njegovi strani bo vstopil letos, ako bodo Slovenci pri volitvi volilnih mož storili svojo dolžnost, v deželni zbor slovenski kmet Janez Roškar, iz Sv. Jurija v Slov. goricah. Naši narodni nasprotniki so vedno klicali: »Kmet naj kmeta voli!« Slovenski zaupni možje so izvolili letos kandidatom res kmeta, veleuglednega in dobro poučenega, in naši narodni nasprotniki imajo sedaj priložnost, da pokažejo svojo ljubezen do našega kmeta. Ako bodo delali proti našim kandidatom, ako bodo proti našim kmetskim kandidatom postavili svoje nemčurske kandidate, potem je njihova ljubezen do kmetskega stanu le hinavska in sami so le hinavci. Slovenski volilci mariborskega, šentlenartškega in slovenjebistriškega okraja, vi imate letos kandidate, za katere lahko greste z navdušenjem in vnemo v volilni boj. Naprej torej zastava kmečka, naprej, da zmagata sijajno naša kandidata gg. Robič in Roškar!

Dr. Rosina odstopi.

Sprejeli smo naslednji dopis:

Slavno uredništvo »Slov. Gospodarja!« Blagovolite poročilo zadnjega lista popraviti v tem, da jaz vsled napadov slovenskih listov kandidaturu v ljutomerskem volilnem okraju odločno odklanjam in da sem to že telegrafično politič. društvoma v Ormožu in Ljutomeru naznanil. — Z odličnim spoštovanjem dr. Rosina.

Volitve volilnih mož v brežiškem okraju.

Volitve volilnih mož so se v brežiškem glavarstvu začele v ponedeljek, 13. oktobra. Vdeležitev ni kaj posebno živahna, ker imajo ravno zdaj kmetje silno dela po vinogradih. Začela se je trgatav, vreme je lepo, dela vsepovsodi izvanredno veliko. V občini Mostec je prišel k volitvi samo župan, v občini Gaber samo eden občinski svetovalec. Neko-liko bolj živo je bilo na Vidmu. Došlo je 20 volilcev. Izvoljeni so sledeči 4 volilni možje: Jožef Mohorčič, Blaž Držanič, Blaž Habinc in Jos. Žičkar. Za Pletersko občino sta izvoljena gg. Šoba, župnik in Pajdaš, župan. Te volitve se je vdeleževalo 6 volilcev.

Vzrok, da prihaja tako malo volilcev je tudi ta, ker se ni zglasil do zdaj proti gosp. J. Žičkarju nobeden nasproten kandidat.

Rovanje proti Žičkarju.

Iz Rajhenburga se nam piše: Tukaj so imeli svoj zakoten shod slovenski in nemški liberalci iz Vidma in Rajhenburga. (Lepa zveza!!) Kuhali so, kaj bi storili v svoji obupnosti proti črnemu klerikalnemu kandidatu Žičkarju. Nasprotnega kandidata postavljati, se njim je dozdevalo vendar preneumno. »Veste, kaj storite«, reče modri Lojzek iz Vidma, »mi bomo na Vidmu že poskrbeli, da se bodo izvolili pri nas taki 4 volilni možje, ki k volitvi v Brežice ne bodo šli. Taka 2 še v Rajhenburžani izvolite. Potem lahko rečemo: »Žičkar nima zaupanja ne v tisti občini, kjer je rojen, ne tam, kjer je župnik.« »Ta je pametna; ti bi bil naš izvrsten poslanec; Bog te živi!« Zakliče soglasno ves modri zbor nemških in slovenskih liberalcev.

Na Vidmu so pa, kakor smo izvedeli, ti preklicani kmetje prekrizali moder račun Lojzekov; še njega samega, ki je iztuhtal ta moder predlog, so pustili na cedilu. Kar pa Rajhenburg zadeva, naj ve liberalna garda, da g. Žičkar ni rojen v Rajhenburškem trgu, temveč v občini Rastez. Ta občina pa je vsakokrat volila svojega rojaka g. Žičkarja.

Ali bo veliki celjski gromovnik notar Baš tudi tem liberalcem bral levite, o tem še ni slišati nobenega glasu iz celjskih narodnih krogov.

Politični ogled.

Ministerski predsednik dr. Koerber je češkim in nemškim zastopnikom predložil načrt za uredbo jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem. Načrt je izdelan tako, da so le Nemci žnjim zadovoljni. Čehi menda vsled tega ne bodo pripustili v držav. zbornici nobenega dela, ker hočejo imeti prej jezikovne pravice nazaj, katere jim je vzel grof Clary.

Katoliško-narodna stranka je imela dne 13. okt. v Ljubljani shod svojih zaupnikov. Za vodjo stranke je proglasil shod dr. Ivana Šusteršiča. Shod je pokazal, da vlada v stranki popolna edinost in da stranka ne bo prej odjenjala, dokler ne pridobi za ljudstvo občne volilne pravice.

Kardinal Missia. Romanja kranjskih Slovencev na Sveto Goro h grobu kardinala Missia se je vdeležilo kakih 4000 ljudi, na čelu jim vodja katoliške stranke dr. Šusteršič. V cerkvi je govoril bogoslovski profesor in deželni poslanec dr. Krek.

Ponemčevanje pruskih Poljakov. Pruska vlada je zaukazala, da se morajo posluževati Poljaki pri shodih njih društev nemškega jezika. Velikanska krivica in nasilnost.

Socialistiško gospodarstvo. Vzor socialdemokratskega gospodarstva z občinskim denarjem je podala bivša socialdemokratska večina v marzeljskem občinskem zastopu. Pred nedavnim so bili bivši socialdemokratski gospodarji v Marzelju popolno poraženi pri volitvah in prišli so na krmilo krščanski možje, ki so takoj jeli pometati po mestnih blagajnah. Zasedli so lepe reči. V mestni blagajni je manjkalo za tekoče leto 2.600.000 frankov, v celi enajstletni dobi pa, odkar so bili na krmilu ti vzor-gospodarji, je zmanjkalo okroglo 14 milijonov. Kam je izginil ta denar, se dosedaj še ni moglo dognati, a prej ali slej bo prišlo na sled sodišče, ki se bo brezdvomno pečalo s to zanimivo stvarjo.

Mladeniška zveza na Francoskem je poslala 80 zastopnikov v Rim, da se poklonijo sv. očetu Leonu XIII. Pri slovesni avdijenci, v kateri jih je predstavil kardinal Mathieu, je izrazil vrhovni poglavar sv. cerkve svoje veselje, da vidi pred seboj to mladino in da ji zopet more blagosloviti društveno zastavo, katero jim je blagoslovil že l. 1891. V daljšem odgovoru se glase besede sv. očeta: »Nič ni lepšega, posebno v našem času, nič prijetnejšega, kakor videti, da priznavajo plemeniti mladi ljudje odkrito svojo vero in otroško udanost sv. stolici. S tem kažejo, da se ne sramujejo evangelija. Ta vzgled krščanske srčnosti, dan od mladine, kateri nastavljajo nasprotniki vere na perfiden način svoje zanjke, je primeren, da vzbuja k občudovanju in mnogostranskemu posnemanju. Iz tega vzroka smo naklanjali vedno našo blagohotnost katoliški mladeniški zvezi na Francoskem.« — Izmed slovenske mladine se je poklonila že hrvaška mladina sv. očetu, a to le šolska mladina. Ali bi ne bilo lepo, da bi slovanskim mladeniškim zvezam prvačila slovenska mladeniška zveza? A k temu je še mnogo treba, naša mladeniška vseslovenska organizacija je še v povojih. Zato le vedno naprej, naprej!

Dopisi.

Mala Nedelja. (N a š a z a d r u g a.) — Ptujski »Štajerc« je prinesel v štev. 20. od t. l. skrajno nesramen dopis od tukaj. Ta »kmet-ski prijatelj« (?) piše, da je dobil iz Ljutomera vest, da je kmetska zadruga v Mali Nedelji — poginila, katera se je pečala z izdelovanjem sira in surovega masla. Nasproti tej vesti povemo resnici na ljubo to-le: Tukaj so ustanovili kmet. zadrugo sami kmetje, nobenega gospoda tudi ne »klerikalca« ni med njimi, tudi ne gospoda kaplana ali sploh kojega izmed čast. duhovščine. Ako zadruga neuspeva prav dobro, so tega pred vsem krivi Štajerčevi preroki, kajti med ustanovniki in v načelstvu so med rednimi odborniki štirje goreči naročniki »giftne krote«, peti tih pristaš, in sta torej dva moža v celem načelstvu, koja nemoreta odobravati Štajerčevih »kmet-skih« koristij. Tukaj si se »Štajerc« spekel, hotel si v temi, v kateri vedno tavaš, dati zausnico nasprotniku, a dal si jo svojim ljubljencem! Nadalje bodi povedano, da je eden onih dveh, kateri ne trobijo in nikoli ne bodo trobili v Štajerčev rog, pripomogel na lastne stroške z mnogim naporom, da je dobila zadruga t. j. njenih 45 udov (ker so se nekateri prostovoljno odrekli) 5000 K beri: pet tisoč kron to leto podpore za živino. Kaj ne, to te boče ti »kmet-ski hinavec«? Zakaj pa nebi tvoj oče Ornig kaj takega storili, saj imajo dovolj drobiža in mi nebi nič nasprotovali. Končno še bodi povedano, da je naša zadruga še danes ravno na taki podlagi kot je bila pri ustanovitvi in še ni »poginila«, kakor laže grd dopisun, res pa je, da nam je dežela kakor tudi poljedelsko ministerstvo skupno obljubilo 800 kron subvencije za pokritje strojev. A tega zneska pa še nismo dobili in ker je rok plačila za stroje potekel, smo pač primorani stroje sami plačati in so po tem takem stroji neomejena last zadruge. Da pa delajo sitnobe zadrugi le edino Štajercijanci, tega mi ni treba posebej omenjati.

Toliko v pojasnilo onemu, kateri samo grdi kmetska podjetja, a nebode nič plačal, ker nebo imel sčim, najmanj pa za našo zadrugo.

Murski vrh-Zasadi pri Sv. Jurju ob Ščavnici. (O b č i n s k e v o l i t v e.) Slovensko ljudstvo se zaveda! Tudi pri nas, gospod urednik, ni vse pri starem. Marsikaj se je spremenilo, in zanimalo vas bo gotovo, če vam povem, da smo imeli pri nas občinske volitve. Prejšnji župan, ki je stal z orehovskim Bračkom v nekoliko tesnejši zvezi, je imel to nesrečo, da se je pod njegovo težo strl županski stolec. Pa saj tudi lahko, ker je nosil v sebi mišljenje in nazore kmetskega gospoda Wratschkota. Pa kaj zato! Prej smo imeli pri nas »gemeindevorsteherja«, sedaj pa imamo občinskega predstojnika. Izvoljen je bil namreč J o z e f K r i ž a n, ki ni nikoli pozabil, da je sin slovenske matere, temveč vedno stal na naši strani. Upamo tudi, da bo uradoval v slovenskem jeziku. Bračko je pa zopet zgubil zvestega pristaša. — Med nami se dani, obzorje se rudi, kmalo bo dan, dan prebujenja!

Majšperg. (O b č i n s k e v o l i t v e.) Dne 17. mal. travna je bila tukaj volitev občinskega odbora. Volilcev je prišlo mnogo, da nikoli toliko in sicer naših in tudi Štajerčevih »naprednjakov«. Delovali so na vse kriplje v III. in II. razredu, a na prvega še celo čakati niso hoteli, češ bodemo že drugokrat volili. Ali varali so se. Volitev izpadla je za nas ugodno. Odpadli so trije stari, a nadomestili smo jih z dobrimi tremi drugimi, vendar pa tako, da »naprednjaki« niso niti ednega iztiščali v odbor. Toraj zmaga sijajna na naši strani, a propad — pri »naprednjakih«.

Vsled tega skovali so nekšno pritožbo na c. kr. namestnijo polno neresnic, da nismo pri volitvi po pravici ravnali, ampak na tihem glase šteli itd. Visoka ces. kr. namestnija je uvidela našo resnico in neresnico »naprednjakov, je to kolobacijo ovrгла, volitev odo-

brila ter naročila volitev župana in svetovalcev. Dne 5. okt. se je vršila v prisotnosti vseh odbornikov ta volitev, pri kateri so bili enoglasno izvoljeni ti-le gg., kateri so »naprednjakom« najhujši trn v peti: Janez Turkuž v Majšpergu, že šestokrat županom, Anton Sagadin iz Medvec, Zdravko Sagadin iz Sesterž in Šimon Mesarič iz Lešja svetovalcem.

Odklenkalo vam je toraj »naprednjaki« zopet za tri leta ali morda za vselej, kajti pravica vselej zmagava, vedite, da tako Bog hoče. Ne pomagajo obljube in pretenje v Štajercu, ne jeza in ne kletev. Neke naš volilec je rekel: »Kako bi pa mogel moža voliti, kateremu družega ne gre v usta kot šnops, iz ust pa kletev.« Res je, dragi volilci, bodite vselej tako vstrajni, kakor ste bili zadnjič ter preudarite prej, katera stranka je boljša. Saj veste, v čem so napredovali, ki se »naprednjaki« imenujejo. Mi pa, ostanemo taki, kakor smo bili: Narodni Slovenci, katoliški kristjani in kot taki bodemo gotovo tudi dobri državljani. Vekomaj nas ne zmagava »Štajerc« se svojimi pristaši!

Šmarje pri Jelšah. (Z b o r o v a n j e.) — Z veseljem tukaj pozdravljamo vest, da bode v nedeljo 19. t. m. zborovalo naše »katoliško politično izobraževalno društvo.« Zakaj eno leto je že preteklo, odkar smo bili zadnjokrat skupaj in z veseljem poslušali poročilo našega vrlega državnega poslanca g. Žičkarja. Kakor čujemo, sta povabljena na-to zborovanje letos naša deželno-zborska kandidata.

Ker si je to naše društvo stavilo nalogo, probujati našega kmeta iz narodno-političnega spanja in ga združevati v krepko organizacijo, da se tako združen otrese onega pogubnega vpliva njegovih nasprotnikov, ki povzročuje, da izgublja od dne do dne svojo narodno in stanovsko zavest in samostojnost, zato smemo trditi, da utegne biti to zborovanje jako zanimivo. Kmetje, pridite torej v obilnem številu in pokažite, da vstajate in neustrašeno zahtevate svojih narodno-gospodarskih pravic. Torej na veselo svidenje v nedeljo popoldan.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Zborovanje v Slov. Bistrici. V nedeljo, dne 19. oktobra bo politično zborovanje v Slovenski Bistrici. Govorila bota Robič in kmet Roškar ter se predstavila volilcem. Volilci se naj zberejo pri Petru Novaku ob treh popoldne.

Katol. politično društvo za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. gor. priredi dne 19. t. mes. političen shod pri Sv. Treh Kraljih. Začetek ob 3. uri popol.

V Šmarju pri Jelšah zboruje v nedeljo, dne 19. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne »Katoliško politično izobraževalno društvo« v gostilni g. Maksa Grad z naslednjim vsporedom: 1. Nagovor in pozdrav; 2. Naše deželno-zborske volitve; 3. Poročilo o našem političnem položaju; 4. Stališče našega kmeta in organizacija; 5. Poročilo odbora in volitev novega odbora; 6. Slučajnosti in nasveti. — K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Umrla je v Mariboru nenadoma prejšnji teden Minka C e s a r, kuharica pri dr. Srneču. Bila je zavedna Slovenka in zvesta katoličanka. Bralno in pevsko društvo »Maribor«, katerega je bila rajnka dolgoleten zvest član, je kupilo lep venec, katerega je dičil slovenski trak. Naj ji sveti večna luč! — V Velenju je umrla dne 7. tega mes. v 72. letu gospa Pavlina Skubic, roj. Rozina, soproga okrož. zdravnika. — V Ljutomeru je umrla dne 8. t. m. po dolgi mučni bolezn

žena nekdanjega trgovca, veleposest. in tovarnarja, gosp. Mat. Semlitscha, gospa Josipina Semlitsch roj. Uiberbacher.

Pravice slovenskega jezika. G. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, je vložil na celjski magistrat prošnjo, da se mu podeli domovinska pravica. Prošnja je bila sestavljena v slovenskem jeziku in vsled tega jo je mestni urad nerešeno vrnil in mestni občinski svet je to potrdil. Dr. Hrašovec se je pritožil na deželni odbor, a ta mu ni ugodil. Zato je sedaj dr. Hrašovec uložil pritožbo na državno sodišče. To je razsodilo, da sta deželni odbor štajerski in mestni magistrat celjski s tem, da sta odklonila slovensko prošnjo dr. Hrašovca za priznanje domovinstva, kršila državni osnovni zakon. Deželni odbor mora sprejemati tudi slovenske uloge, ker je slovenski jezik deželni jezik. To si naj dobro zapomnijo naši občinski uradi!

Ubijalci g. kaplana Mikliča pred sodiščem. V Mariboru se je vršila v soboto obravnava proti fantom: Franc Lepej, Matija Skabiš, Štefan Samastur in Janez Kozirnik, ki so sodelovali pri uboju g. kaplana Mikliča. Obsojeni so bili v eno- do dveletno težko ječo, poostreno s postom in trdim ležiščem dne 16. vsakega meseca.

Neusmiljenež. V Mariboru je v ponedeljek polil s terpentinom neko mačko pomočnik Jožef Krašic, da se je uboga žival zvijala ter od bolečine divjala kakor besna. Krašic je radi tega naznanjen policiji.

Slepar. Anton Zvenšek v Mariboru se je izmuznil v soboto zvečer iz gostilne Terezije Strauss v koroški ulici, ne da bi bil kaj plačal. Policija ga je pa zasledovala in prišla ter izročila sodnji.

Na Ponikvi je umrl gimnazijec Feliks Dobnik. — N. v m. p!

Znorela je 11. t. m. predpoldne v Mariboru v Perkovi ulici stanujoča 24letna šivilja Antonija Fonda iz Trsta. Imenovana je prišla v trgovino Jozefe Šink in je tam razbijala s tako silo, da je začela močno krvaveti na rokah. Odpeljali so jo v opazovalnico v Trst.

Hudo zimo napovedujejo čebelarji, ker se letos čebelam posebno mudi zamašiti špranje v svojih stanovih.

Trtna uš. Okrajno glavarstvo v Celju razglša, da je izvoz vinske trte in njenih posameznih delov, ki so znani kot prenašalci trtne uši, prepovedan iz občin Griže, Petrovče, Celjska okolica, Svetina, Sv. Lovrenc in Teharje.

Kap je zadela 7. t. m. v Žalcu 79 let starega kupovalca hmelja g. Rabl-a.

Novi vožnji listki. Ker se vpelje z novim letom davek na vožnje listke, se morajo urediti za celo Avstrijo novi vožnji listki. Koliko dela in denarja ta preureditev stane, je razsodno iz tega, da je na Avstrijskem 4000 postaj. Vsaka postaja rabi povprečno 100.000 listkov. Torej mora biti do novega leta 400 milijonov vožnjih listkov izgotovljenih in ti stanejo — 1.200.000 K.

Prodaja hmelja. V okolici Celja se je pridelalo letos okrog 14.000 stotov hmelja, ki se je že razprodal. V začetku se je prodajal po 40—65 K za 50 kg. Končne cene pa so narastle na 100 K vsled tega, ker je bila na Angleškem in v Ameriki slaba letina.

Poštni nabiralnik je dobila dne 16. t. m. vas Gornji Dolič pošta Mislinje (okraj Slovenjgradec). Poštni sel bode prenašal pošto vsak dan enkrat.

Padel je z okna drugega nadstropja dne 5. t. mes. tesar Ulrich Kronawetter na Pragerskem. Poškodoval se je tako močno, da je kmalu potem umrl, ne da bi prišel k zavesti.

Ptujske novice. Jožef Zorčič iz Bišečkega vrha je ukradel pred nekaj leti sod mošta. Zdaj se je pa sam izdal, meneč, da je tatvina že zastarela in ga ne morejo več kaznovati. Pa mož se je varal in se bo pogovarjal o tej stvari s sodnikom. — Viničarski fant Janez Kavčič iz Tomajne je pa

ukradel Janezu Rop, ko je ta pijan zaspal, 50 K. Za ta denar si je kupil Kavčič priprijetete za vojaško službo.

Za župana v občini Bezovici župnija Črešnice, je bil 7. oktobra potrjen Jurij Petelinšek iz Zgornjih Slemen.

Nemščina v Podčetrtku. Nedavno je naš nemški fajerber hotel tudi pred svetom pokazati svoje zmožnosti in spretnosti. K temu, seveda za njega važnemu dogodku, je prišlo tudi nekaj mož sosednih društev in vsem na čelu znani glavar ali general vseh požarnih bramb, Miglič iz Slatine, katere je naše krdelce s »Gut Heil« sprijelo, a le dve ženski pa sta bili tolikanj prijazni, da sta došlece s šopki in cveticami obsuli. Samo ob sebi je že čudno, da se naša prostovoljna požarna bramba še vedno poslužuje nemščine kot poveljnega jezika, katerega njen poglavar komaj za silo govori, a ostalih sedem niti pojma nima o tem jeziku in so ga komaj tolikanj zmožni, da so si prisvojili svoj »Gut Heil«. Pri poznejši prosti zabavi je vladala velika živahnost, in ko je že povodenj in valovje precej poplavila nekatere glave, so nekega vsenemškega gosta našega trga, kateri je tudi bil v zbornici, in ki je tam po svoji navadi zabavljaj, njegovi rokodelski kolegi na jako neprijeten način pri durih izbacnili, tako da smo še drugi dan videli vtisek, katerega je napravila njegova postava v cestnem blatu. Proč torej z nemščino v društvih, katerih udje so večinoma slovenski fantje, in katera vzdržujejo Slovenci!

Kat. delavsko društvo se je dne 12. t. m. ustanovilo v Mariji Puščavi. V odbor so bili izvoljeni gg.: predsednik Janez Karničnik, podpredsednik Alojzij Monetti, odborniki Janez Domin, Janez Lipp, Mih. Gornjak, Mihael Jager, Adam Grušovnik, pregledovalca računov Mihael Hostniger, Janez Fišinger, namestnikom Janez Mlakar, Andreas Vesjak, blagajnikom Peter Korman, tajnikom Mihael Gornjak. — Za novo društvo so darovali mil. g. kanonik Mart. Matek 20 K, g. Peter Karničnik 8 K, g. Ivan Lamprecht 6 K, gosp. Jožef Korman 4 K, g. Jožef Bresonelli 1 K, g. Peter Korman 4 K, g. Janez Karničnik 4 K. — Lepa hvala vsem!

Smrtna kosa. Dne 14. oktobra so izročili materi zemlji v Dramljah truplo blagega, krščanskega moža, Lukeža Guzej. Pokojnik je bil tih, miren, blag značaj in vzor skrbnega dobrega očeta. Vsi njegovi otroci so udje Marijine družbe. — Bodi mu zemljica lahka!

Celjske novice. V soboto so si izvolili Celjani za župana Juliusa Rakusch in kot njegovega namestnika dra. Gregorja Jesenko. Prejšnjega župana, ki je baje zavoljo boleznih odstopil, so imenovali častnim občanom. Heil! — Zakon za ustanovitev deklške meščanske šole v Celju je cesar potrdil. Slovenci pa še nimajo dovoljenja, da bi smeli sezidati šestrazredno ljudsko šolo na svoje stroške, čeravno se za njo že borijo dve leti! — Tukaj se je nastanil mesar g. Vrečko v Gosposki ulici. G. Vrečko je vrl narodnjak. Slovenci, svoji k svojim! — Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov ima svoj VI. redni občni zbor dne 9. novembra t. l. ob 4. uri popoldne v Narodnem domu v Celju s sledečim vsprejdom: 1. pozdrav; 2. poročilo vodstva; 3. volitev odbora; 4. razno. Po zborovanju se vrši veselica, katere podrobnosti se še objavijo. Nadalje naznanja društveno vodstvo, da se otvori takoj po občnem zboru tesnopisni tečaj. Ta tečaj bo zaradi tega uvaževanja vreden, ker se bode vršil ob koncu izpit in se bodo delila sposobnostna spričevala.

Proste službe. Pri c. kr. okrožni sodnji v Mariboru je razpisana služba jetniškega paznika. Prosilci, ki so zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj pošljejo svoje prošnje najpozneje do 5. novembra t. l. okrožni sodnji v Mariboru. — Pri okrajni sodnji v Rogatcu je razpisana služba uradnega sluga. Prošnje se morajo vložiti vsaj do 20. no-

vembra t. l. pri predsedništvu okrožne sodnije v Celju.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 14 K 90 v, rži 13 K, ječmena 12 K 60 v, ovska 13 K 30 v, koruze 14 K 80 v, prosa 14 K 60 v, ajde 14 K 60 v, fižola 20 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 7 K 90 v, rži 6 K 70 v, ječmena 7 K 25 v, koruze 6 K 65 v, činkvant 7 K, ovska 6 K 60 v, fižola 11 K 50 v.

Sadne cene v Mariboru. 1 kg jabolk 18 do 26 v, hrušek 18 do 30 v. Jestvine: eno jajce 7 v, 1 kg sira 30 do 60 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter svežega mleka 18 do 20 v, posnetega mleka 10 do 12 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kurnina 1 K do 1 K 10 v, 1 kg hrena 40 do 50 v, krompirja 5 do 6 v, čebula 18 do 22 v, česna 50 do 54 v, 100 glav zelja 4 K do 5 K.

Cerkvene stvari.

V pokoj je stopil č. g. Jožef Sovič, župnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom.

Za cerkev na Trsatu. Č. g. Alojzij Kramaršič, kapelan v Jarenini na Štajerskem poslal je podpisnemu predstojništvu svoto od 36 kron za zidanje nove romarske cerkve in svetišča na Trsatu. — Predstojništvo samostana frančiškanskega na Trsatu, dne 12. oktobra 1902. — P. Romuald Jereb, gvardijan.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja: Remšnik 10 K 28 v, Kostrivnica 13 K 60 v, Trbovlje 28 K 84 v, Sv. Jernej pri Konjicah 80 K, Rečica 14 K 40 v, Gotovlje 8 K 36 v, Sv. Frančišek na Stražah 12 K 86 v, Slivnica pri Mariboru 60 K, Črnagora 10 K, Olimje 12 K 26 v, Sv. Florijan na Boču 7 K.

Sv. Jožef pri Mariboru. K o. lazaristom pri Sv. Jožefu je prestavljen iz Gradca č. g. Franc Virk.

Društvena poročila.

Veselica pri Sv. Barbari v Halozah, Pozno sicer, a boljše kot nikoli, poročamo o veselici bral. društva »Naprej« dne 21. sept. — Vse je bilo skrbno pripravljeno, igralci, pevci in tamburaši navdušeni. Odbor bralnega društva se je nadejal mnogostevilne udeležbe domačinov. Ali kako so mu splavale lepe nade po vodi! Po večernicah so domači ljudje v precejšnjem številu nekaj časa zvedavo gledali s ceste v uto, kjer je stal oder, a ker se jim je vstopnina 20 v zdela previsoka, odkurili so jo lepo polagoma domu, le zelo redki so ostali. Nabrani denar se vendar obrne v korist bralnemu društvu, da si isto kupuje poučne knjige ter plačuje svoje časnike, nikakor ga odbor ne izdaje za »dobro jed in pijačo.« To je napačno mnenje. In pri bralnem društvu so naši domači ljudje; ti bi tedaj imeli korist od vaših dvajsetic. — Pripravljalnega odbora se je polastila neka osuplost; kajti tolike narodne nebriznosti in zaspanosti pač ni nikdo pričakoval. Treba bo, Barbačani, da se že enkrat zdramite iz narodnega spanja in se začnete malo bolj zanimati za narodne veselice. Skoraj povsod po slovenskem ozemlju so nas že v tem oziru prekosili. Za 50 let okoli smo že tako za našimi rojaki po drugih krajih, ki ne iščejo svoje najvišje radosti le v žganju, ampak hočejo tudi duševno napredovati. Če sedanja malomarnost kmalu ne izgine, zaostali še bomo bolj. Ali nas ne bode potem sram stopiti pred naše brate? Bomo si li upali z mirno vestjo deliti z njimi enake narodne pravice, ker nismo storili svoje dolžnosti? — Na noge toraj, drugi vstajajo in stremijo naprej, a mi se srčno dvignimo ter jo potegnimo za njimi! Malosrčnost bi bila obvladala igralce, pevce in tamburaše, da se ni naposled pojavilo lepo število cenjenih gostov. Ti so nas rešili, sicer bi bili radi »pobega« domačinov popolnoma pogoreli. Slavni gostje pa

so tudi izdatno pripomogli, da je bila zabava živahna in gmotni uspeh dovoljen. Odbor bral. društva zato na tem mestu izreka častitim udeležencem iz Ptuj, Zavrča, od Sv. Andraža v Slov. gor., Sv. Marjete in Sv. Marka najsrčnejšo hvalo. Vsakemu sme biti žal, kdor si ni ogledal burke »Kmet-Herod«, ki se je dobro obnesla. Tudi »mladi« tamburaši so vrlo udarjali, a vmes nam je božala uho milodoneča slovenska pesem. Upajmo, da bode našim dozdaj dremajočim domačinom do druge veselice napočilo jutro narodne probeje ter da bo jih vzhajajoče solnce slovenske bodočnosti vzdramilo in dvignilo na noge! Bog hoti to!

Zveza slovenskih prostovoljnih požarnih bramb za Spodnještajersko ima dne 26. oktobra v Žalcu glavno skupščino.

Dobrna pri Celju. V 39. številu »Slov. Gospodarja« vpraša nek »radovednež« odbor »Bralnega društva«: Je-li odboru znano, da je nek ud »Br. dr.« pristopil k nemškemu požarnemu društvu na Dobrni in da pozdravlja s »heil«, in kako se to vjema z namenom in pravili »Br. dr.«? Na to dovoljuje si odbor »Br. dr.« odgovoriti to-le: Odboru je bilo znano postopanje dotičnega uda, zato tudi odbor ni čakal, ampak ga enoglasno izključil iz društva. Kako pa sedaj pozdravlja, to odbor seveda prepušča okusu dotičnega. — Odbor »Bralnega društva« na Dobrni.

Vojnik. Dne 28. sept. ter 6. okt. t. l. so zapored igrala vojniška dekleta krasno igro »Lurška pastarica«. Pa kako so jo igrale te naše igralkice, ki so skoraj vse stale prvokrat na nevarnih deskah gledališkega odra! Nismo se mogli dovolj načuditi, kako naravno in živo so govorile in se kretale ter bile takorekoč zamaknjene v svoje vloge. Res, človek ni mogel včasih niti misliti, da je to le igra pred njegovimi očesi in ne živi dogodiljaj. Saj je privabila molitev in pesem uboge Otilije — da le njo omenim, kajti sicer bi moral naštetih in hvaliti vse po vrsti — obilo solz v oči gledalcev, in ni se bilo mogoče ustavljati. — Gotovo je bil dovoljen gmotni uspeh — v prid društva in ubogih šolarjev; a istotako bo ostal tudi trajen duševni uspeh pri vseh, ki so se predstave udeležili ali jo priredili; kajti tako plemenita igra ne more uplivati drugače kot blagodejno, in na drugi strani bodo gotovo mladenke svoje delo nadaljevale ter nas čez nedolgo zopet s čem razveselile. Tako nujno potrebno je pa to za Vojnik. Morda bode to tudi fante nekoliko zdramilo k življenju, da se ne bodo dali radi zaspanosti tako osramotiti. Le kvišku ter tekmuje v koristnem delu med seboj, v prid sebi in blagor cele domovine!

Iz drugih krajev.

Slovenci na Hrvaškem. Pri zadnjem ljudskem štetju so našli na Hrvaškem in v Slavoniji 19 875 Slovencev.

Bogat »berač«. V Gradcu je umrl 70 letni zasebnik Hugo Sigmundt, doma iz pruske Šlezije. Oblačil se je vedno zelo ubožno, in je posedaval po ulicah, zato mu je tudi marsikdo podaril kak krajcar. Po leti je šel najraje na grad, kjer je veliko sadnega drevja. Jedel je tam sadje in si na ta način prihranil obed. Ljudje, ki so ga poznali, so ga imenovali »stari skopuh«. Ko so njegovo zapuščino preiskali, so našli, da je imel 100.000 kron premoženja. Če ima sorodnike, se še ne ve.

Zagrebski izgredi. Dne 9. t. m. je bil obsojen urednik in vodja krščanskih socialistov Henrik Sirovatka zavoljo vdeležbe pri izgredih na 6 mesecev težke ječe. Obravnava se je vršila tajno, zato se ne more vedeti, kaj je pravzaprav zagrešil. V obče pa se na Hrvaškem proti Hrvatom, ki niso madžaroni, jako strogo postopa.

Čudo na nogi. V deželni bolnišnici v Lvovu se nahaja 18 letna deklica Paranija Pavlukovna iz Tysmiegiczana pri Stanislavu, koje desna noga ima čudovito spačenje. Mala dva prsta sta popolnoma pravilno razvita,

drugi trije pa so zraščeni v veliko kepo, ki tehta več kil. Deklica je s tem popačenjem prišla že na svet, a ob rojstvu je bila kepa še majhna.

SmeH. Francoski pisatelj Chemfort je enkrat rekel: »Dan, v katerem se nismo prav nič smejali, je zgubljen dan!« »Vsaki nasmehljaj — piše humorist Sterne — podaljša nam življenje za eno uro, vsak smeh za en dan!« So pa tudi ljudje, ki se niso smejali celo življenje. Vojskovodja Alba je bil tak človek; njega obličje je bilo vedno resno. Tudi Cornwell in Napoleon I. sta se redko nasmejala. Angleškemu modroslovcu Hobes-u je bil smeh tako zopern, da ga je prišteval med napake človeške, ki bi jih moral vsak trezno misleč človek premagati. Henrik III., angleški kralj, je imel to navado, da je podaril vsakomur eden tolar, ki ga je pripravil do tega, da se je smejal, in Eduard IV. je celo plačal za vsako tako razvedrilo 4 tolarje. Te vrste stroški najdejo se izrečno v državnih proračunih. Tako beremo v računu iz leta 1477: »Ko se je Njega Veličanstvo mudilo v Wolmiru, je dobil lovec Maris 8 tolarjev, ker je jezdaril pred kraljem in večkrat tako na tla padel, da se je vladar prisrčno zasmel.« Leta 1662 je izdal italijanski zvezdoznanec Damaseno razpravo, v kateri trdi, da po smehu spozna človeško naravo. Po njegovem dokazovanju se baje smeje otožnež »hihihi«, jezlivec »hahaha«, vročekrvnež »hohoho« in nebrižnež »hehehe«.

Hvaležen soprog je svoji umrli soprogi na Nemškem pustil v nagrobni kamen uklesati sledečo žalostinko: Tukaj, hvala Bogu, leži žena moja. Dokler je živela, se je vedno kregala. O ljubi bravec, beži brž od tod. Če ne, bo vstala in se kregala s teboj. Pruska surovost se bere tudi iz tega napisa!

Oče proti sinu. Te dni umrli ameriški milijonar Stratton je zapustil 13 milijonov dolarjev dobrodelnim zavodom in 50.000 dolarjev svojemu edinemu sinu.

Spanje otrok. Na Švedskem so nedavno napravili preiskavo, kako dolgo morajo spat otroci, ako hočejo biti zdravi in krepki. Ta zdravniška preiskava je dognala, da morajo štiriletni otroci spat povprečno 12 ur, sedemletni otroci 11 ur, devetletni otroci 10 ur, dvanajstletni do štirinajstletni otroci morajo spat 9 do 10 ur, v starosti od 14 do 21 let pa potrebujejo spanja 8 do 9 ur.

Pomanjkanje premoga. V Ameriki so ustavili delo vsi premogariji, zatorej vlada zdaj tam veliko pomanjkanje kurjave. Premog se je tako podražil, da ga ubogi ljudje ne morejo kupovati. Mesto Novi Jork je sklenilo kupiti ubogim za 20.000 funtov šterlingov premoga. Dozdaj so premog dobivali iz Angleškega. Ker pa Angleška ni v stanu toliko premoga oddati, začele bodo oddajati ga tudi druge premoga bogate države, posebno Avstrija.

Ubegli sloni. V mestu Nižni Novgorod na Ruskem je ušlo iz tamošnjega cirkusa 6 slonov. Divjali so skozi ulice ter v tej velikanski gnječi, ki je pri tem nastala, mnogo ljudi pohodili, mnogo se jih je pa tudi drugače ponesrečilo vsled strahu. Čez 100 ljudi je mrtvih ali smrtnonevarno ranjenih.

Izpovednik cesarja Maksimilijana. Iz Temešvara javljajo, da se je dne 11. t. m. vršila v občini Šzakahaza slavnost: zaslužni župnik August Weber je praznoval svoj 80. rojstni dan. Weber je bil v Meksiki s cesarjem Maksimiljanom in je istemu pred junško smrtjo podelil tolažila sv. vere.

Važna iznajdba. Angleški inženjer Brown je iznašel baje pripravo, s katero se omogoči, da vstopijo osebe na vlak iz izstopijo, ne da bi vlak postal.

Stara šala. Nekemu veleposestniku na Ruskem je povoden oblatila vso seno. Ko je prišla zima, začel je veleposestnik krmiti krave s tem senom. Seveda ni hotela nobena

krava žreti smrdljivega in onesnaženega sena. Veleposestnik je bil v veliki stiski. Drugega sena ni imel in denarja tudi ne, da bi kupil seno. Pa kaj si je izmislila njegova brihtna butica? Dal je napraviti velike zelene očala in jih nataknil kravam. Ko so te videle skozi očala lepo zeleno seno, začele so žreti ter so vedno žrle, kadar so imele očala.

Perzijski šah — pesnik. Sedanji šah rad pesnikuje. Ko je nastopil vlado, skušal je objaviti plodove svojega pesniškega duha. Predno se je to zgodilo, hotel se je prepričati, kako drugi o njem sodijo. Pokliče prvega pesnika, čita mu svoje pesmi in prša: »Ali ti je to všeč?« »Škoda črnila za to delo!« odgovori pesnik. »Odpeljite tega moža v oslovski hlev!« zaupil je razdraženi šah. Čez nekaj časa se potolaži in ga zopet pokliče iz hleva nazaj in mu zopet bere svoje pesmi. Pesnik se pomika proti vratom. »Kam pa greš?« vpraša šah. »Med osle«, odgovori pesnik. Kralj se je sam nasmejaj in od tega časa je živel s pesnikom v posebnem prijateljstvu.

Goljufje v Nemčiji. Za dva in pol milijona mark menjic ponaredil je tovarnar Brunov v Wilzu na Nemškem. Goljuf je pobegnil. — Za 50.000 mark ponarejenih nemških znamk je razpečal neki Hofmann v Chemnici. Ponarejalca so zaprli.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

b) gnojišče.

Kadar se gnoj ne nabira v hlevu, tedaj se nabira na posebnih gnojiščih. Gnojišče se priredi blizu hleva pa tako, da se ne zamore prav nič rastlinskih redilnih snovi (razun hlapnih) gubiti. Lega gnojišča je najboljša senčna in zavetna. Vetrovi in solnce gnoj preveč sušijo. Temu se da pomagati tudi z nasadi ali pa s streho, ki se čez napravi.

Seveda ne sme biti gnojišče blizu vodnjakov.

Najboljša oblika gnojišča bi bila kvadratna, kajti tedaj ima najmanj obvoda. Kvadratno gnojišče, čegar strani merijo po 4 m, ima površine 16, a obvod je tudi le 16 m. Prostor 8 m dolg in 2 m širok meri tudi 16 m², a obvod meri pa 20 m. Manjši obvod pa povzroča manj stroškov pa je tudi ugodnejši radi pristopa manj zraka, ker ima manjše površje. Velika gnojišča napravljajo se pa le rajše dolgovata. Na vogalih naj se koti okrožijo, da se gnoj v njih bolj vsede, da zrak ne prihaja v gnoj od tod.

Za jedno dorastlo goveje živinče računi se 3—4 m², za konja le 2—2,5 m² prostora na gnojišču. Pri tem prostoru gnoj lahko po 4—5 mesecev na gnojišču leži pa ne pride višje čez 1 m do 1,50 m, kar je tudi prav.

Kjer se ne napravi obvod iz zidovja, tam se za gnojišče jama izkoplje in sicer tako globoka, da pride vrhni rob nasipa od te zemlje 1—1,50 m visoko nad vznožje gnojišča. Seveda se gnojišče tako napravi, da ne prihaja deževnica s strehe in potov nanj. To se žalibog prevečkrat pri nas najde kot znamenje najzanimivejšega gospodarstva. Na vsak način kaže torej na eni ali več straneh tega prostora za gnojišče primerne jarke izkopati. Da ne pride deževnica s strehe, se gnojišče ne napravi ravno pod kapom ali se pa strešna voda vsaj po žlebu odpelje. Samo ob sebi je umevno, da se gnojišče tako napravi, da je mogoče z vozom do njega ali na njega.

Tla gnojišča naj se na vsak način napravijo za tekočine neprodorna. V ta namen obložijo se s kamenjem in vmes s cementom zalijejo. Najbolje kaže še tla in pa tudi stranske stene z betonom zabiti. Beton se napravi v malih porcijah iz ostrega peska, drobnega kamenja in cementa. Tla gnojišča naj tudi proti jedni strani padajo, da se gnojnica odteka tako, da gnoj nikjer v gnojnici ne leži. Padeč 2—5 cm na 1 m popolnoma zadošča. V jami za gnojconi se zbira gnojnica, ki prihaja iz hleva ali

pa ki se steka iz gnoja. Ta jama mora biti torej spojena z gnojniščem in pa s hlevom. Velika naj bode dovolj, da ne vhaža gnojnica iz nje, da se ne razliva na gnojnišče pa tudi ne v hlev nazaj. Jama kakor tudi kanal, po katerem prihaja gnojnica iz hleva, morata biti seveda za tekočino neprodorni.

Jama za gnojnico je potrebna za vsak slučaj, vendar naj umen gospodar dela na to, da je bode kolikor mogoče malo rabil, da bode tekočina kolikor mogoče v stelji zbiral, da je bode le malo odtekalo. Bolj kot je jama za gnojnico prazna, bolje je za gospodarja. Gnojnica v gnojnišči jami rabi se za namakanje gnoja kolikor je to potreba. Kar je pa preostaja, porabi se za polivanje komposta, polivanje travnikov, za sadno drevje, povrtnine itd. Ž njo se sploh lahko rastlinam v rasti naglo pomaga. Za neposredno zalivanje rastlinam pa gnojnica naj ne bode premočna, ona naj se torej z vodo stanjša.

Polivanje detelje z gnojnico pa ni prav

umestno, ker gnojnica ima večinoma dušec, katerega detelje lahko na drug način dobijo.

c) Slučajna gnojnišča.

Mnogokrat se zgodi, da nima gnoj pravega prostora, kjer naj bi se zbiral, prostora, ki ustreza vsem pogojem dobrega gnojnišča. To poznajo naši vinogradniki, ki gnoj kupujejo ali ki nimajo pri hlevih v vinogradih pravega gnojnišča. Naši kmetje, ki spuščajo kapnico s streh in pa deževnico, ki po poti priteče, na gnoj, bi tudi bolje storili, ako bi, če že nočejo primerne gnojnišča napraviti, vsaj zbirali gnoj na takem slučajnem gnojnišču. To se lahko pripravi blizu pri hiši ali na polju, pri vinogradu itd. ter se tja gnoj navozi, kadar je prilika za to. Kjer so razmere take, da bi lahko voda na tak prostor pritekala,

tam se skuplje vsaj primeren jarek okoli. Za podlago gnoja nastelje se debela plast šotne stelje. Kdor nima te izvrstne tvarine in kateremu razmere ne kažejo, da bi si jo nabavil, ta bode pa vsaj pri trebljenju jarkov na traynikih, v gozdu itd. dobil zemlje, ki ima mnogo sprstenine. Oblika takega gnojnišča je najboljša kvadratična. No to podlago se nalaga gnoj in se ta dobro stlači. Pri velikih kupih se lahko požene živina na njega. Cel kup gnoja se po površju dobro omeče z zemljo. Tako vsaj ne zgublja gnoj odveč svoje vrednosti.

(Dalje prihodnjič.)

Loterijske številke

Gradec 11. oktobra: 24, 45, 76, 90, 21.
Dunaj 11. oktobra: 19, 33, 64, 57, 22.

Društvena naznanila.

Dne 19. okt.: »Prost. gasil. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici« trgatvena veselica s to-bolo in prosto zabavo.

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.	Vsaka beseda stane 2 vin.	Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnisti-
se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Stare orglje, še precej dobro ohranjene, se prodajo po nizki ceni v Šmartnem pri Gornjem gradu. 448 3-1

Lep glasovir, še skoro nov, se po ceni prodaja. Tudi stare izigrane gosli in mnogo sekiric najnovejših skladb se prodajo. Kje, se izve pri upravnistvu. 457 2-1

Ovinjene sode razne velikosti se zelo ceno prodajo v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 26. 471 3-1

Lepo posestvo, pičlo pol ure od železnične postaje, se prodaja po zelo nizki ceni za 1400 gl. Njiv je za 20 mernikov setve, 5 oralov hoste in košnje ter dva vinograda. Pri domu so velike brajde in veliko sadnega drevja. Predajalca pove I. Deželak, gostilničar, Orehovo, pošta Sevnica. 462 3-1

Proste službe.

Mlad trgovski pomočnik, izurjen v vseh strokah trgovine, želi svojo službo spremeniti. Ponudbe na upravnistvo. 446 3-1

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. 235

Sodarskega učenca, ki ima veselje do tega rokodelstva, se takoj sprejme pri Jakobu Kukoviču v St. Juriju ob juž. žel., kjer se uči vsakovrstno posodo delati. 461 3-1

Krojaškega pomočnika za stalno delo sprejme takoj Alojzij Hoffmann v Studencih pri Mariboru št. 128. 2-1

Službo cerkovnika želi dobiti dobro izurjen, zanesljiv fant, lepega vedenja, pri kaki župniji ali pa pri kakem organistu za pomočnika. Izučen je tudi cerkveno - pozlatarskega dela. — Kdo, pove upravnistvo. 450 2-1

Cerkovniško službo išče organist Ferdinand Bračko v Hočah pri Mariboru. 454 2-1

Močen učenec se sprejme v trgovini mešanega blaga K. Rayer v Arclinu pri Celju. Uči se 3 leta in dobi celo hrano. 453 3-1

Kupi se.

Gostilno, kjer se veliko vina, piva in žganja toči, želim kupiti. Ako je zraven kaka tšgovina, je še boljše. Pooudbne na upravnistvo. 472 1-1

V najem se da.

Hiša s petimi sobami se da za 160 K na leto v najem. Kje, pove upravnistvo. 438 2-1

Trgovina s krčmo se da takoj v najem. Ponudbe na Anton Soršak, poste restante Maribor. 469 2-1

Razno.

Naznanilo. Podpisani si usojam naznaniti vsem posestnikom vinogradov, da letos ne bom imel nič cepljenih trt na prodaj, ker sem jih zaradi vojaške službe oddal g. Vincenc Radovaniču pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Ako tedaj kdo želi od mojih trt kaj kupiti, naj se pri zgoraj imenovanem gospodu oglasi pismeno ali ustmeno letošnjo jesen in prihodnjo spomlad. — Anton Slodnjak, trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptuj. 452 3-1

Vsem vinogradnikom!

Naznanjam, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt

različnih, dobrih vrst, na Ripario portalis, Rupestris montikolo in Salonis. Cepljene na Laški rilček, Žlahtnino, Šipon rumeni, Burgunder beli, Zeleniči itd.

Vse vrste so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene; cena je naslednja:

I. vrsta 1000 komadov 180 K,
II. vrsta 1000 komadov 120 K.

Imam tudi manjšo trtnico za neokužene občine, kdor tedaj želi, za neokužene občine imeti te trte, naj se hitro oglasi. Cena tem trtam je štiri krone več 100 komadov.

Nadalje imam oddati tudi več tisoč divjih korenjakov in ključev. Kdor pa ima nov rigol od lani neposajen, naj ga posadi prihodnji mesec.

Oglasiti se mora vsaj do konca januarja prihodnjega leta pismeno ali ustmeno pri

Filipu Mullec, 449 3-1

trtnarju pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Emil Bäuerle,
398 12-6 slikar in barvar
v Mariboru, Koroška cesta št. 9.

Opirajoč na večletne skušnje se priporočam velečast. duhovščini in cenj. p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v njegovo stroko spadajočih del kakor cerkvene in hišne slikarije in lakiranje. — Priporočam tudi svojo veliko in mnogovrstno zalogo barv, suhih in oljnatih, lake s firnisom, dalje vsake vrste krtač, čopičev itd. Kupuje žimo in svinjske ščetine.

Strokovnjaška pojasnila, načrte in proračune stroškov zastoj.

Da se stranke, pozvane pred preiskovalnega sodnika podpisane c. kr. okrožne sodnije, izognejo nepotrebnih potov, se taiste opozarjajo, da je zanje določen izključno le vhod v Gerichtshofgasse, ne pa glavni vhod v sodnijsko poslopje v Mariengasse.

C. kr. okrožna sodnija v Mariboru,
dne 30. oktobra 1902.

Dr. Torgler.

Posojilnica v Vitanji

obrestuje s 1. januarjem 1903

vloge po 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$, 464 1-1
pesojila po 5 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$.

Veliki živinski sejem

bode dne 21. oktobra pri Malinedelji.

Kupci in prodajalci živine se uljudno vabijo.

468 1-1 **M i k l.**

Zahvala.

Povodom bridke izgube naše preljube 470 1-1

Marije Cesar

umrle v Mariboru dne 8. oktobra t. l., izrekamo vsem prijateljem in znancem zlasti pa velerodni rodbini dr. Srnečevi in Koprivnikovi, kakor tudi Braln. in pev. društvu „Maribor“ za sočutje in krasne vence ter vsem mnogobrojnim spremljevalcem predrage pokojnice k večnemu počitku našo najsrčnejšo zahvalo.

Žalujoča rodbina Cesar v Mozirju.

Za novo krčmo išče kletarsko društvo v Ormožu

krčmarja.

Ponudniki naj se obrnejo na društveno vodstvo v Ormožu.

467 2-1 Anton Janežič.

Velikansko!

Solnčnica, ki ima 128 cm v obsegu in sama bela, jednako velika zrnca, se redko kečaj nahaja.

Seme za tako solnčnico pa se dobiva v znani firmi (trrdki):

M. Berdajs v Mariboru,
Zofijni trg. 466 1-1

Ravnokar so izišle

Slovenske razglednice

komad 10 vin.	lično in fino izdelane priporoča jih	Preprodajalcem znaten popust!
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.		

Iščeta se

dva viničarja

oženjena, z več delavskimi močmi ter popolnoma večča novega vinarstva. Prednost imajo tisti, kateri so dovršili vinarsko šolo ali vinarski tečaj. Plača po dogovoru. — Ponudbe sprejema do 15. novembra t. l. oskrbništvu kneza Hugo Windisch-Grätza v Konjicah. 477 4—3

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stroje; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.	Cene nizke.
------------------	-------------

JOŽEF PRSTEC,

nasled. F. X. Halbärtha

trgovina z železnino v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 3.

priporoča svojo mnogovrstno zalogo najboljšega štajerskega kovanega železa po nizki ceni, najboljši Port-

Za spomladni in letni čas patentirane F. X. Halbärtha

Peronosporabrizgalnice

dalje najboljše trake za požlahtenje, mlatilnice, kakor tudi vsakovrstno drugo orodje po najnižji ceni.

Najtrpežnejše kose

za katere se jamči.

Velika zaloga nagrobnih križev, kuhinjske posode in orodja za kovače, posamezni deli za strelovode, lep za strehe, (Dachpappe), izolirne plošče itd.

land cement zelo po ceni najboljši Roman cement zelo po ceni traverze itd.

Pozor!

kmetovalci!

Kdor ima lepe kostanje in orehe, naj naznani ceno in količino Ignaciju Kosi v Malinedelji pri Ljutomeru.

Petrolna žarnica

Popolna ljudska svetilka netto 15 K, popolna duša netto 12 K.

je najlepša, celo bela luč od najmanj 80 sveč svetlobne moči. Ker se v uri porabi le za 2:3 h petroleja, je to najcenejša razsvetljava in sicer brez vsake nevarnosti in s celo priprostim ravnanjem. Duše je možno postaviti v vsako petrolno telo, če je premer luknje 4 ali pa več cm. — Popolne duše, namizne, stenske, viseče, lestenske in dvoranske svetilke, cestne svetilnice, vetrovne ščite, reflektor-svetilke, vravnajoče, za zdravniške potrebe (s svetlobo cc. 200 n. sveč), kakor vse svetilnične dele — vse od priproste do najokusnejše izvršitve priporoča „Avstr.-ogrska družba za petr. žarn.“ v naročilo naravnost od zastopstva Iv. E. Weigl, v Mariboru, Zofijni trg št. 3, kjer se razglednice brezplačno oddajajo. 465 3—1

Vsakdo si lahko blago ogleda, ne da bi se silil k nakupu!

Vsled ugodnega nakupa iz neke konkurzne zaloge blaga

442 5-4

bom razprodal isto pod fabriškimi cenami in priporočam zlasti sledeče reči:

**Najboljša priložnost se preskrbeti za
zimo, dokler je blago v zalogi!**

Mnogo raznovrstnega blaga ☉
za ženske obleke, gladko in raznobarno,

90 cm široko meter po 26 kr.
120 cm široko meter po 45 kr.

Ker se sezona h koncu nagiba:

Perkal, se sme prati	meter po	15—20 kr.
levantin, lepi vzorci	" "	20—26 "
platno z debelimi nitmi	" "	22—26 "
cefir za obleko	" "	15—20 "
atlas satin, francoski, črn	" "	25—35 "

Velika zaloga čudovito po ceni.

blaga za obleko, dvojne širokosti	meter po	20—30 kr.
dijagonal, ševijot dvojne širok.	" "	35—45 "
begé v vseh barvah	" "	30—35 "

modno blago, čista volna	meter po	45—55 kr.
gladko modno blago v različnih barvah, 130 cm široko	" "	80 "
črni kašmir	" "	50—65 "
črno modno blago, desin. 120 cm ševiot (Schotten)	" "	50—65 "
ševiot (Schotten)	" "	75 "
mohair, črn	" "	85 "
Velourbarhent za suknje v vzorc.	" "	26 "

Dobro in po niski ceni:

Blago za gospode	meter po	glđ.	—65	—90
kamgarn za gospode	" "	" "	1'30	1'80
loden iz Inomosta	" "	" "	1'10	1'30
pristno angl. blago za gosp. blago za hlače, dvoj. širok.	" "	" "	2'20	3'—
blago za dečke, se da prati	" "	" "	—40	—50
platno za žimnice	" "	" "	—25	—35
platneni robci, ducat	" "	" "	—45	—55
robci za otroke, ducat	" "	" "	1'20	1'50
robci za otroke, ducat	" "	" "	—40	—60

Najboljši nakup za domačo opravilo.

Šifon, v vseh širokostih	meter po	15—25 kr.
damast, lepo pisan	" "	25—30 "
platno za postelje, v vseh širok.	" "	45—65 "

prtnina, dobre kakovosti	meter po	14 kr.
vojaško platno, najboljše	" "	16 "
molinos za spodnje hlače	" "	16 "
barhent z vrvicami, piquebarhent	" "	25—35 "

● Priložnostni nakup. ●

Flanelni barhent za ženske in otroke, se sme prati 18 kr.; 100 kosov platna iz Rumburga, na solncu beleno, $\frac{1}{8}$ široko, kos po 23 metrov, komad 4'40 do 5'50 glđ.; več 100 kosov modercev za gospe „Stefanie“ 50 do 90 kr.; zastori iz jute komad 1'— glđ.; mizne preporoge iz jute, komad 70 do 80 kr.; posteljne preporoge od 90 kr. do 1'— glđ.; zastori iz čipk, meter 20 do 28 kr.; srajce za gospode in gospe 60—80 kr.; srajce po sistemu „Jäger“ komad 50 do 70 kr.; odeje iz flanele komad po 1'— do 1'50 glđ.; odeje iz atlasatna 3'50 glđ.; prevleke za odeje, komad 1'30 kr.; nogavice za gospe, diamantnočne in naravnobarvne, par 20 kr.; nogavice za gospode 10 do 15 kr.; ostanki za vsako ceno.

Vse potrebno za krojače in šivilje.

Prodaja se le na glavnem trgu št. 16.

zraven lekarne.

☛ Slovenska tvrška! ☛

Weberjevih dedičev naslednik
VINCENC ČAMERNIK

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster
299 9

v Celju

Nova ulica števil. 11.

Delavnica mramornatih altarjev ☛

☛ ter drugih umetnih kamnoseških del,

čez 200

nagrobnih spomenikov

različnih mramorjev, granitov in sijenitov
po najnovjših, modernih načrtih

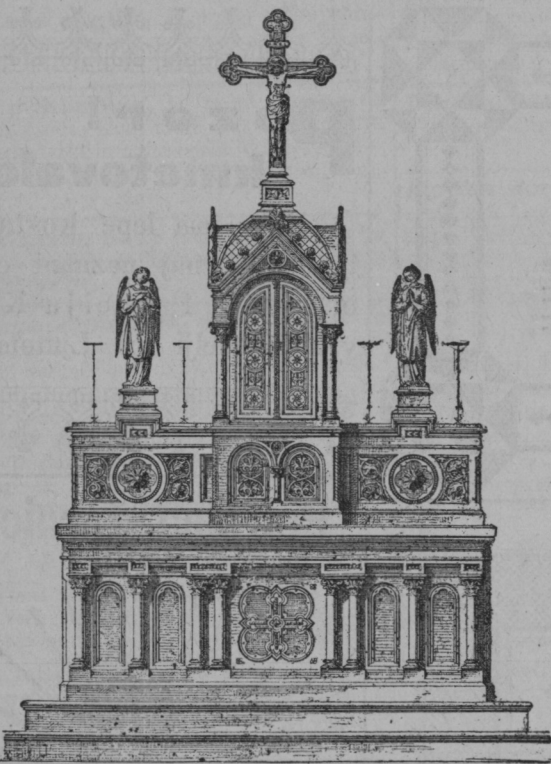
☛ vedno v zalogi. ☛

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in
struganje mramora s strojno silo.

☛ Lastni kamenolomi. ☛

Obrise na zahtevanje izdelam takoj. — Priznana solidna
in fina dela. — Postrežba točna.

Zaloga pohištva.

Priporočam mojo zalogo
vsakovrstnega pohištva po
najnižjih cenah.

Spoštovanjem 328

P. Srebre,

Maribor, Tegetthoffova ul. 23.

Rudolf Novak,

jermenar in sedlar v Mariboru
grajski trg (Burgplatz)

priporoča cenjenemu občinstvu vsake vrste
vprege za konje, razne vrste sedlov, raz-
lične popotne kovčege itd.

Vse lastnega izdelka in naj-
boljše kakovosti.

Tudi je v zalogi več vrst že rabljenih

☛ vpreg za konje. ☛

H i š a

s petimi sobami, vrtom, njivo,
svinskim hlevom, okoli sadno
drevje, se proda za 2800 glđ. v
Studencih pri Mariboru št. 18.

**Predivo, suhe gobe, vsakovrstno žito
kakor sadje, sploh vse dežel. pridelke**

☛ kupi ☛

ANTON KOLENC,

trgovec v Celju. 441 10-4

IVAN KOČEVAR,

posestnik vinogradov, trtnic z ameriskim trsjem in zaloge
ljutomerskih vin, pošta in železn. postaja Središče (Polstrau).

Ponuja lastno pridelane cepljenke in sicer: Šipon (mosler), Veliki ali laški
rizling in Zeleničič (silvanec), vse na Riparijo portalis cepljeno, vkoreninjeno in
dobro zaraščeno trsje. — Kdor te vrste cepljenk potrebuje, blagovoli naj do 1.
novembra se oglašiti. 451 4-2

Ivan Kočevar.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik
od 8. do 12. ure dopoldne in jih obre-
stuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene
obresti vsakega pol leta h kapitalu. Ren-
tni davek od vložnih obresti plačuje hra-
nilnica sama, ne da bi ga zaračunila
vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega
rezervnega zaklada mestna občina ljub-
ljanska z vsem svojem premoženjem in
vso svojo davčno močjo. Da je varnost
vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo
v to hranilnico tudi sodišča denar mlado-
letnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog 16 milijonov K. Rezervni zaklad nad 370.000 K.

**Mestna
hranilnica ljubljanska**

320 4

na Mestnem trgu

☛ z raven rotovža ☛

Denarne vloge se sprejemajo tudi po
pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{4}$ % na
leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolž-
nik toliko na kapital, da znašajo obresti
in to odplačilo ravno 5% izposojenega
kapitala. Na ta način se ves dolg poplača
v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik po-
plačati dolg z vsemi obrestmi vred na
primer v 33 letih, tedaj mora plačevati
na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vred-
nostne papirje in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.